

Årsskrift 2018

FRI E GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

www.friegrundtvigske.dk

Indhold:

Vallekilde Valgmenighed – Begyndelsen	s.3
- Lidt om Korskirken	s.9
- Vallekilde Valgmenighed lige nu	s.9
- Lidt om egnen	s.10
Program for årsmødet 2018	s.13
Indkaldelse til generalforsamling	s.15
Nyt fra året	s.16
Regnskab for foreningen 2017	s.18
Regnskab for orlovskassen 2017	s.19
Frihed skaber fællesskab v. Peter Bendix	s.20
Fortegnelse over de grundtvigske valg- og frimenigheder i Danmark	s.24
Kommende årsmøder	s.31

www.friegrundtvigske.dk

Hold dig orienteret om forhold vedr. foreningen og foreningens aktiviteter på hjemmesiden. Har din menighed informationer, der vedrører foreningens øvrige menigheder, og som du ønsker skal fremgå af den fælles hjemmeside, er du velkommen til at kontakte formanden.

Vallekilde Valgmenighed – Begyndelsen

Af valgmenighedspræst Janne Sulkjær

I lighed med flere andre frie menigheder går Vallekilde Valgmenigheds historie længere tilbage end til dens oprettelse: Først en folkelig bevægelse på egnen, siden en højskole og endelig beslutningen om at danne en fri menighed. Vallekilde Højskoles og Vallekilde Valgmenigheds opståen skal dog ikke kun ses i lyset af den folkelige opvågning på Holbækegnen i sidste halvdel af 1800-tallet: Stærke personligheder som lægprædikant Jens Pedersen fra Fårevejle og kapellan Villiam Johan Hoff fra Vallekilde skubbede på og blev foregangsmænd.

Men, dannelsen af højskole og valgmenighed har også **sine rødder i hovedstaden...**

En dag i 1859 tog den unge teologistuderende Ernst Trier, der ofte sad på kirkebænken i Vartov, mod til sig og gik op til Grundtvig. Det var lige før, Trier skulle til eksamen i dogmatik. Han var af flere blevet advaret mod Grundtvig, der ikke altid var tilpas med at få besøg og ofte svarede med enstavelsesord. Ernst Trier har da også fortalt, hvordan han måtte gå voldsomt til Grundtvig for overhovedet at få en samtale i gang. Men da Trier lod et par ord falde om, hvor ulykkelig han havde været over at gå i den latinske skole, spidsede Grundtvig ører, - og snart var det Grundtvig, der talte, og Trier, der lyttede. **Og det endte med, at Grundtvig sagde til Trier: "Kom bare igen unge menneske, når der er et eller andet De har lyst til at tale med mig om."** Og det gjorde Trier.

Da Ernst Trier i 1864 kom hjem fra krigen, sagde Grundtvig så til ham, at nu var tiden kommet, hvis Danmark skulle komme levende igennem de ulykker, der regnede ned over landet. De, der havde mod og evne, skulle gå ud og rejse den folkehøjskole, Grundtvig i så mange år havde tryglet om at få gjort til virkelighed.

Trier, som ellers havde tænkt sig et præstekald, fulgte opfordringen og rejste højskolen i Vallekilde - i 1865. Når det netop blev Vallekilde, skyldtes det dels **Grundtvigs forslag om "et sted på Holbækegnen"** og dels den grundtvigske præst V.J. Hoff, der siden 1860 havde været kapellan i Vallekilde hos sin

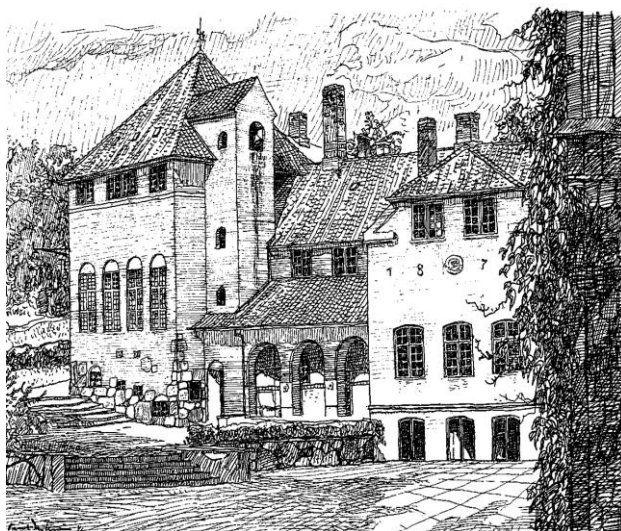
svigerfar. Trier og Hoff havde truffet hinanden på Fyn i 1864, da de begge var ovre at tale til de danske soldater dér, - og de blev venner for livet. Måske det heller ikke var helt ligegyldigt, at Grundtvigs slægt stammer fra Nykøbing og at hans farfar havde været præst på egnen, først på Sejerø, senere i Vallekilde-Hørve sogne, hvor han også ligger begravet. Og Grundtvigs far havde været præst på Odden før han kom til Udby. Også på mødrene side havde Grundtvig tilknytning til området, - hans mor var født i Egebjerg, lidt syd for Nykøbing.

Umiddelbart kunne det se ud som om, det gik let og smertefrit for Ernst Trier at få gang i sin højskole, - der gik blot et år fra han havde besluttet sig for sagen til det første elevhold kunne begynde i lejede lokaler, og allerede i 1866 fik skolen sin egen bygning; men virkeligheden er mere barsk: Mange folk på egnen var imod både den grundtvigske forståelse af kristendommen og tanken om en højskole. Af Triers brevveksling med sin kommende hustru, den fynske provstedatter Marie Abel, fremgår det tydeligt, hvordan han må kæmpe sig frem for at skaffe jord, penge og goodwill. Ikke let at bære, når man er en utålmodig ildsjæl.

Men anstrengelserne bærer frugt og eleverne strømmer ind. Nye bygninger og nye fagområder kommer til - med håndværkerskole, væveskole, søfarts- og fiskeriskole m.m. Og så er der gymnastikken, ikke at forglemme. I 1884, samtidig med at der bliver bygget et nyt øvelseshus, indfører **Ernst Trier den "Lingske gymnastik"** fra Sverige.

Vallekilde var også den første højskole, der havde en delingsføreruddannelse.

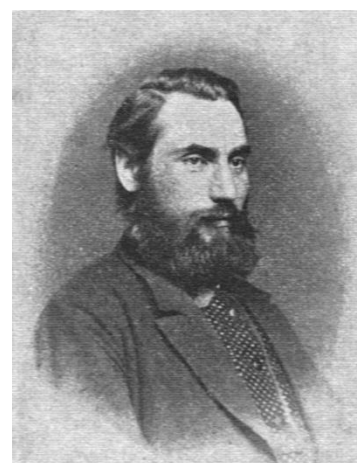

Af Vallekilde Højskoles nuværende bygninger står Øvelseshuset, tegnet af Martin Nyrop, som det mest unikke, - bygget i udpræget nordisk stil, nærmest som en vikingehal, smukt dekoreret indvendigt, og udvendigt prydet med et motiv fra den nordiske mytologi, - hvor Tyr lægger sin arm ind i Fenrisulvens gab, så den kan blive bundet. Frisen er af Louis Moe og under den står **omkvædet: "Dag og dåd er kæmperim". Men højskolens øvrige bygninger** erindrings også om forgange heltetider, - den smukke billedsal f.eks. med motiver fra saga og bibelhistorie, malet af Ernst Triers søn, Troels Trier. Det skal da også nævnes, at højskolens oprindelige grundplan var udformet som en Torshammer!

Det siger sig selv, at folkene omkring højskolen gik i kirke hos den grundtvigsk inspirerede kapellan Hoff. Og efterhånden blev flere og flere på egnen tiltrukket af det grundtvigske. I 1874 blev V.J. Hoff imidlertid kaldt til den nyoprettede valgmenighed i Ubberup, - og de grundtvigske i Vallekilde fulgte med. Man kørte med hest og vogn til gudstjeneste i Ubberup, eller gik. Hver **anden søndag kunne man dog "nøjes" med at gå på højskolen**, hvor Ernst Trier prædikede.

Da flere efterhånden syntes, det blev for besværligt at tage til Ubberup for at høre en grundtvigsk forkyndelse, enedes menighedskredsen i Vallekilde omsider om at bygge egen kirke. Og da først den endelige beslutning var taget i februar 1882, gik der ikke lang tid før tegningerne af Korskirken var udformet af bygmester og lærer ved håndværkerskolen i Vallekilde, Andreas Bentsen. Skolens elever blev inddraget i byggeriet, sammen med lokale håndværkere. Allerede samme år stod kirken færdig og kunne indvies den 8. oktober!

1882 - 1923

Selv om Vallekildekredsen nu havde egen kirke, ønskede man ikke egen præst. Så man fik en ordning i stand, hvor Hoff kom til Korskirken i Vallekilde for at holde gudstjeneste en gang om måneden, mens Trier prædikede hver anden søndag. Men da Hoff i 1894 blev kaldt til Vartov frie menighed, var tiden moden til at få egen grundtvigsk præst i Vallekilde. I 1895 blev valgmenigheden officielt anerkendt, og samme år stadfæstedes Thorvald Helveg, tidligere præst for den danske menighed i Chicago, som menighedens første selvstændige præst. Helveg var ikke fra begyndelsen på fuld tid, men måtte supplere sit præstekald som lærer på højskolen, hvor han også havde sin bolig.

Da Thorvald Helveg efterhånden syntes det var utilfredsstillende at skulle dele kræfterne mellem højskolen og kirken, frigjorde menigheden ham for højskolearbejdet, og i 1900 blev der bygget en præstebolig, efter tegning af Andreas Bentsens søn, Ivar Bentsen. Det er ham, der siden blev én af **foregangsmændene til "bedre byggeskik"**.

Thorvald Helveg rejste fra Vallekilde i 1906 for at blive sognepræst på Falster, men holdt forbindelsen med valgmenigheden. Han og hans hustru ligger da også begravet på Korskirken kirkegård.

Helvegs afløser i valgmenigheden blev Henry Emil Wulff (senere Fønnesbech-Wulff). I 1913 blev han også godsejer, idet han arvede Vesterbygaard ved Jordløse efter en slægtning. Men det forandrede ikke noget i forholdet til menigheden, - han var og blev en afholdt præst, der gerne samlede de unge i menigheden til sommerfest på sit gods.

I 1916 vedtog valgmenigheden at samle ind til et nyt alterbillede, da det gamle ikke lod sig restaurere (det hænger nu bagest i kirken). Da pengene var på plads, henvendte man sig til Joakim Skovgaard, der kom med forskellige udkast til fresker. Imidlertid gik det, som det så ofte gør, når man vil lave en lille forandring, - det ene tog det andet med sig, og inden man fik set sig om, var man i gang med en større ombygning: Under ledelse af Ivar Bentsen fik kirken i 1920 både tilført en trefløjet apsis med glasmosaikker af Joakim Skovgaard, hvælvinger, dåbsværelse, højere tag af tegl og et kobberspir. Og sådan

fremstår kirken den dag i dag.

I 1923 måtte valgmenigheden tage afsked med Fønnesbech-Wulff, da han blev valgt som biskop i det nyoprettede Roskilde Stift, men som Thorvald Helveg blev han ved med at føle sig knyttet til valgmenigheden. Også Fønnesbech-Wulff fik sit sidste hvilested på Korskirkens Kirkegård.

1923 – 1939

Niels Petersen blev valgmenighedens næste præst. I hans præstetid begyndte kirkebladet at udkomme (fra 1925), først for Vallekilde alene, men året efter kom Osted Valgmenighed med og i 1928 også Ubberup-Gørlev. I dag har de tre menigheder hver deres kirkeblad.

Niels Petersen gjorde sig også på anden vis gældende både på skrift og i tale, idet han blev en slags bannerfører for de yngre grundtvigianere, der ville **revidere arven af "glad kristendom", under indtryk af Karl Barth. I et forsøg på** at få de grundtvigske og tidehverv i samtale, arrangerede Niels Petersen i 1937 et større møde i Vallekilde. Her talte foruden Niels Petersen selv, Knud Hansen, Regin Prenter, Kaj Thanning, Uffe Grosen m.fl.

Nogle af disse foredrag er samlet og udgivet af Niels Petersen, og læser man dem igennem, fornemmer man tydeligt, at foredragsholderne har divergerende opfattelser, men også en fælles erkendelse af, at enhver ny generation selvstændigt må tage de store spørgsmål om folk og kirke op.

Selv giver Niels Petersen både i sit eget foredrag og i sin fortale til bogen udtryk for, at det er ud fra troen på Frelsens Gud, der skal tales om det

menneskelige og det folkelige. Altså ikke nødvendigvis menneske først - kristen så; snarere omvendt. Niels Petersens holdninger faldt dog ikke i god jord hos alle i menigheden, og i 1940 skiltes vejene.

1940 og frem

Erik Gelting-Hansen blev menighedens præst de næste 30 år, - en præst, der socialt og menneskeligt følte sig forpligtet på sin næste. Bl.a. tog han under krigen del i bestræbelserne på at få danske jøder ud af landet og havde også i perioder flygtninge boende i præsteboligen, indtil de kunne komme videre i sikkerhed. Gelting-Hansen gjorde sig også mange tanker om folk og kirke, om

menighed og gudstjeneste - og lod fra begyndelsen også børnene gå til alters. I det hele taget var det ham en hjertesag at hævde børns ret til at modtage nadveren. Hans lille bog om nadvergang og alterskranker er stadig værd at læse. Erik Gelting-Hansen, der efter sin afsked blev boende i Vallekilde, ligger begravet på valgmenighedens kirkegård.

Også resten af menigheden følte sig i denne periode socialt forpligtet på andre, - og indbød fra 1930 københavnerbørn til at holde en månedssommerferie på landet, - et ophold, der blev betalt af menigheden, som også på skift lavede mad til børnene. Først samlede man børnene på skolerne, men i 1948 byggede man **feriekolonien "Enebærhuset"**. Den blev senere solgt til Københavns kommune, - og pengene fra salget blev bl.a. anvendt til varmluftsanlæg i kirken.

Ny valgmenighedspræst efter Gelting-Hansen blev Uffe Sørensen, der syv år senere kom til Grundtvigskirken. I 1978 blev højskoleforstander i Vallekilde, Georg Veit, valgt til præst. Om ham og Uffe Sørensen samt om den nuværende præst, Janne Sulkjær, må senere generationer fortælle.

Lidt om Korskirken

Af og til må valgmenigheden (måske især præsten?) høre for, at vores kirke ikke har et eneste krucifiks. Typisk grundtvigsk - lyder det så. I ser ikke **smerten, lidelsen, men kun det glædelige... Og rigtigt er det**, at Joakim Skovgaards farverige glasmosaik, som nu er vores alterbillede, forestiller opstandelsen på den yderste dag, - herligt at se op mod og frem til. Men vi glemmer hverken menneskelivets barske vilkår eller Jesu Kristi lidelse af den grund. Og så fortæller vi de anfægtede, at der er en årsag til, at kirken netop **hedder "Korskirken": Kirkens grundplan er et kors.** - Som livstræet skyder af korsets rod, gør kirken det også: Kirken er sat midt i verden med dens sorger og glæder, lidelser og død. Og her skal evangeliet om opstandelsen forkyndes.

Indvendigt fremstår Korskirken som en centralkirke med døbefonten i centrum. Kirkens øvrige udsmykning og inventar skyldes lokale folk: Troels Trier og Gudrun Trier Mørch har dekoreret træværket, mens døbefond, lysestager, kalk, altertæppe m.m. er skænket af højskoleelever og folk fra menigheden.

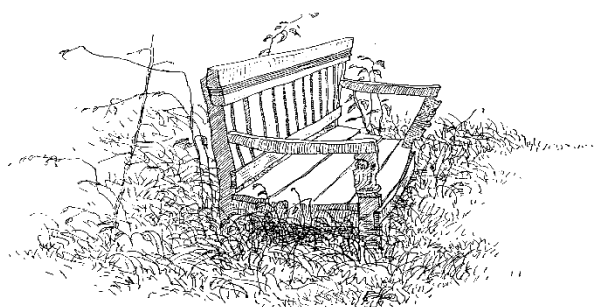
Vallekilde Valgmenighed lige nu

Udover at vi selvfølgelig mødes i kirken til almindelig søndagsgudstjeneste, holder gudstjeneste med bibelslam, børnegudstjeneste og natkirke, - holder vi også kulturmøder, hvor vi indbyder omkringboende kvoteflygtninge til sang, **musik, læsninger og eftertænkning om et fælles tema, som f.eks. "fred". Vi planlægger i fællesskab, og på dagen bidrager alle med indslag i kirken.** Det er ret bevægende at være med til. En gang om året holder vi også

”børnekirke”, hvor kirken bruges på en helt anden interaktiv måde, f.eks. ved at omdanne kirken til hvalfisk, eller ved at bruge den som udgangspunkt for et tema om at finde fisk og andre hemmeligheder rundt om i Vallekilde. Børn og konfirmander har også lavet en musikvideo, hvor de præsenterer kirken.

Som alle andre menigheder har vi også møder af mere folkelig karakter: Foredrag, temadage, udflugter, jazzkoncerter og andre musikarrangementer, **ofte i samarbejde med den lokale musikforening ”Drauget”**. Hver 14. dag har vi litteraturkreds - og tirsdagstræf hver uge i sæsonen. De er meget velbesøgte, disse tirsdag eftermiddage, hvor det ofte er lokale folk, der fortæller - om alt fra sorggrupper til Færøerne, om kunst og ældreråd, om **mink og planter...**

Lidt om egnen

Landskabet omkring Vallekilde og Hørve er, som resten af Odsherred, præget af både bakkedrag og fladt land. Af gårde og husmandssteder, men også af parcelhusbyggeri og mindre industri. De store flade havbundsarealer, hvorpå der nu fortrinsvis dyrkes kartofler og gulerødder, minder om tidligere tiders

slid med at inddæmme Lammefjorden, og pionerånden kan stadig mærkes.

Nogle kilometer længere mod vest finder man hav og strand, lyng og enge. Tager man nord på, møder man også dér varieret natur, små idylliske landsbyer - og om sommeren en mængde sommerhusgæster, fortrinsvis københavnere. Odsherred bebos om vinteren af ca. 30.000 mennesker, men om sommeren vokser befolkningen til 200.000. Så turisme er blevet en god supplerende indtægtskilde for de lokale.

Kulturhistorisk er der også meget at hente: De mange gravhøje, stendysser og jættestuer vidner om, at området har været beboet langt tilbage i tiden. Det understreger også fundet af to urokser, skudt i jagt for ca. 9.000 år siden. Ellers er der især fundet levn fra bronzealderen, - ikke mindst Solvognen,

fundet i Trundholm Mose, er værd at nævne. Historisk, om end på anden måde, er også Dragsholm Slot, Danmarks ældste ikke-kirkelige bygning fra 1200-tallet, oprindeligt en middelalderborg, opført af Roskildebispen. Ved reformationen overtog kongen Dragsholm med alt, hvad dertil hørte, i praksis hele Odsherred.

Slottet er i øvrigt kendt for den skæbne, som Jarlen af Bothwell James Hepburn, gift med den skotske dronning Marie Stuart, led her, som fange i slottets kælder i fem år, frem til sin død i 1578. Sit fangenskab til trods, blev han som en anden adelsmand stedt til hvile i gulvet i Fårevejle Kirke. Dog, helt fred fik han ikke: Efter en undersøgelse af hans jordiske rester i 1858, blev der lagt glaslåg på kisten, så hans mumificerede lig lå til almindelig beskuelse. Nu er der igen lagt rigtigt låg på, og kisten er også flyttet til krypten under sidekapellet i Fårevejle Kirke. Men på Dragsholm Slot kan man stadig i nattens stilhed høre en kongelig ekvipage komme rullende over broen med et firspand af sorte heste. Det er - efter sigende - Jarlen af Bothwell, der holder sit indtog på sin sidste jordiske bopæl.

At den skotske jarl ind imellem lader høre fra sig, afskrækker nu ikke: Dragsholm Slot er et populært udflugtsmål, ikke mindst takket være sin gourmetrestaurant, hvor køkkenet er baseret på sæsonens lokale råvarer, inklusive strandurter og myrer.

At der kan være god økonomi og turisme i at dyrke, tillave og servere lokale og bæredygtige råvarer, har flere fundet ud af: Gårdbutikker, der sælger lokalt forarbejdede delikatesser blomster op, og små madhuse, hvor beboerne selv laver lækre måltider, er også blevet en succes: Mange sommergæster tiltrækkes af det familiære islæt, disse små steder kan tilbyde, - og under Odsherred Geoparkfestival, der afholdes hvert år om sommeren, over tre dage, er der rift om at servere hjemmelavede måltider i den private have eller over bål ved stranden.

Geoparkfestival, - hænger sammen med, at Odsherred i 2014 blev optaget i Global Geoparks Network under UNESCO. Og borgerne i Odsherred er svært stolte af at være den første danske geopark, der er med i den globale familie, som arbejder for at beskytte den geologiske arv - og gennem involvering af den lokale befolkning at skabe udvikling og vækst gennem geoturisme. Det har

fået den positive følgevirkning, at både kommune, virksomheder, institutioner, foreninger og enkeltpersoner går sammen om at tænke nyt og samarbejde på tværs. Ikke blot under Geoparkfestivalen, men også i løbet af året. En udløber af det samarbejde er Odsherreds eget folkemøde, der sidste år så dagens lys, og som forhåbentlig bliver en tradition.

Andre samarbejdsinitiativer er **"landsbymakeover"**, hvor de mindre byer kan byde ind med idéer og udviklingsmuligheder. Det har Vallekilde bl.a. gjort og derpå fået økonomisk støtte til etablering af fælles uderum med bålplads, grill, shelter og projektor til udendørs filmforevisning. Folk fra Vallekilde har til gengæld selv udført arbejdet, hvilket har resulteret i et endnu bedre naboskab. Vi er blevet så gode til at fortælle om, hvad der sker i byen - og at dele vores viden, - at Vallekilde sidste år blev kåret som årets digitale landsby!

Til sidst skal nævnes, at Odsherred gennem mange år har tiltrukket malere og andre kunstnere, bl.a. på grund af lyset. Og er man interesseret i kunst, er der mange steder at gå hen, først og fremmest kunstnernes **udstillingsbygning, "Huset i Asnæs"**, og Odsherreds Kunstmuseum. Keramik- og smykkeværksteder findes der også en masse af og en velbesøgt forfatterskole for børn og unge.

Ildrætstilbud af alle håndte slags og et udbredt foreningsliv vidner også om en aktiv befolkning.

Her indsættes program for Årsmødet 2018 fra PDF på side 13 og 14

Generalforsamling 2018 – d. 2. juni

Foreningen af grundtvigske Valg- og Frimenigheder.

Foreløbig dagsorden:

(Der kan komme ændringer/tilføjelser til dagsordenen. Endelig dagsorden udsendes pr. mail til formænd og præster inden mødet.)

1. Valg af dirigent og stemmetællere
2. Formandens beretning
3. Regnskab for 2017 (se årsskriftet s. 18)
herunder fastsættelse af kontingent for 2018
4. Indkomne forslag
5. Valg til bestyrelse.
På valg er:
Johan Christian Nord, Kjellerup og Omegns Valgmenighed – ønsker ikke genvalg
Pia Strandridder, Rødding Frimenighed – villig til genvalg
6. Valg af suppleanter.
Suppleanter vælges for ét år, en for hver landsdel.
Sjælland: Lisbeth Andreasen (villig til genvalg), Ubberup Valgmenighed
Fyn: Lone Vestergaard, Ryslinge frimenighed (villig til genvalg)
Jylland: Morten Kvist (villig til genvalg), Herning og Gjellerup Valgmenigheder
7. Valg af revisor og revisorsuppleant
8. Orlovskassen
 - a) Beretning
 - b) Regnskab for 2017 (se årsskriftet s. 18)
 - c) Fastsættelse af kontingent for 2018
 - d) Valg af revisor og revisorsuppleant
9. Evt.

Punkter som ønskes optaget på dagsordenen skal sendes til formand Laura Lundager Jensen senest d. 1. maj 2018

Nyt fra året.

Af formand *Laura Lundager Jensen*

I 2017 blev friheden for de frie menigheder endnu engang sat på prøve. Regeringen er ved at lægge sidste hånd på udfærdigelsen af Loven om trossamfund uden for folkekirken. En lov, der også kommer til at få betydning for de grundtvigske frie menigheder. I bestyrelsen har vi i samarbejde med Indre mission og Grundtvigsk Forum fulgt

lovprocessen. Til en høring i kirkeministeriet, deltog vi sammen med 55 andre trossamfund og har efterfølgende fulgt op med skrivelser til ministeren og høringssvar. Desværre er det ikke lykkedes os at få formuleret en særordning for de frie evangelisk Lutherske menigheder, hvilket bl.a. betyder at kommende frimenighedspræster for at fastholde vielsesmyndigheden, skal deltage i et kursus om dansk familieret. Vi kan dog glæde os over at ministeriet har lovet, at de særvilkår, vi allerede har, er fastholdt.

På lovgivningsområdet fik vi desuden i efteråret et meget kontant Wake up call, da man i finansloven var tæt på at afskaffe momskompensationsordningen. En ændring, der ville få meget konkrete økonomiske følger for vores menigheder. Takket være en meget effektiv trækken i politiske kontakter og tråde, blev det forpurret – for denne gang. Men det understreger endnu engang vigtigheden af at holde tungen lige i munden, når regeringens øjne falder på områder, der angår os.

De mange tiltag og ændringer på lovgivningsområdet har gjort det synligt, hvor vigtigt det er, at kende vores lovgrundlag. D. 11. nov. inviterede vi derfor til kursus om Valg- og Frimenighedernes lovgrundlag. Tidligere Frimenighedspræst Niels Thomsen gav en historisk introduktion til lovens tilblivelse, hvorefter Lisbet Christoffersen, professor i kirkeret, systematisk gennemgik de enkelte paragraffer. 21 menigheder var repræsenteret, i alt 57 deltagere. Kursusdagen viste hvor nyttigt, det er at udveksle erfaringer og fortællinger om håndtering af love og regler i de enkelte stifter og provstier.

Også på det administrative område er det nyttigt at hjælpes ad og trække på hinandens ressourcer og kompetencer. Bestyrelsen har derfor besluttet at invitere til fælles netværksmøde og vidensdag for menighedernes forretningsførere og kasserer.

Mødet finder sted d. 21. april kl. 10-15 i Sdr. Nærå.

På dagen vil vi bl.a. udveksle erfaringer og tale om relevante emner, herunder Persondataforordningen, mulighederne for at søge momskompensation, samt ansøgning om støtte fra Tips- og Lottomidlerne, forsikringer – herunder bestyrelsesansvarsforsikring samt arbejdsskadeforsikring for frivilligt arbejde, administrative edb-programmer. Det bærende for dagen er vores erfaringsudveksling med hinanden, hvor alle tips og tricks er velkommen.

Af mindre, men dog væsentlige ting, er vi på vej med en tekstmæssig revidering af hjemmesiden. Og vi glæder os i øvrigt over, at der nu er god brug af Orlovskassen. Det understreger, at der heldigvis er andre interesser på spil i de frie kredse end administration og forordninger, og at menighederne lever og drives af en nysgerrig interesse for at være menigheder i og til tiden med alle de nye og tanke og refleksioner, det inviterer til. Alt i alt altså et begivenhedsrigt år, der har holdt bestyrelsen til ilden, og vi glæder os over at kunne nytte tiden.

Regnskab for Foreningen**2017****Driftsregnskab**

	2017	Budget 2017	2016
<u>Indtægter</u>			
Kontingent	kr. 117.823	kr. 118.000	kr. 103.523
Renter	kr. 104		kr. 91
Møder, kursus	kr. 0		kr. 0
Diverse	kr. 0		kr. 0
<u>Indtægter ialt</u>	kr. 117.926	kr. 118.000	kr. 103.614

Udgifter

Bestyrelsesudgifter	kr. 22.548	kr. 25.000	kr. 20.118
Eksterne møder	kr. 4.156	kr. 5.000	kr. 4.513
Konvent, møde, mv.	kr. 25.918	kr. 10.000	kr. 6.900
Årsmøde	kr. 1.200	kr. 18.000	kr. 22.262
Årsskrift	kr. 16.388	kr. 17.000	kr. 16.299
Hjemmeside	kr. 19.808	kr. 20.000	kr. 16.561
Kontingent Isobro	kr. 15.200	kr. 15.000	kr. 14.800
Kontorudgifter	kr. 198	kr. 1.000	kr. 265
gaver	kr. 0	kr. 1.000	kr. 900
<u>Udgifter i alt</u>	kr. 105.415	kr. 112.000	kr. 102.618

Årets resultat**kr. 12.511** kr. 6.000,00 **kr. 996**

Balance

kr. 117.926 **kr. 103.614****Status**AktiverNordea kr. 301.775 kr. 289.264Aktiver i alt**kr. 301.775** **kr. 289.264**Passiver

Skyldige poster kr. 0 kr. 0

Egenkapital

Egenkapital 01.01.2017 kr. 289.264 kr. 288.267

Årets driftsresultat kr. 12.511 kr. 996

Afrunding kr. 1 kr. 1

Egenkapital 31.12.2017 kr. 301.775 kr. 289.264Passiver i alt**kr. 301.775** **kr. 289.264**

Regnskabet er udarbejdet af kasserer Pia Vium Strandridder.

Regnskab for orlovskassen 2017

Driftsregnskab	2017	2016
<u>Indtægter</u>		
Kontingent	kr. 42.459	kr. 40.809
Renter	kr. 120	kr. 109
Øvrige indtægter	kr. 0	kr. 0
<u>Indtægter Ialt</u>	kr. 42.579	kr. 40.918
<u>Udgifter</u>		
Refusioner	kr. 24.888	kr. 8.369
Kontorudgifter	kr. 0	kr. 0
Andre udgifter	kr. 0	kr. 0
<u>Udgifter i alt</u>	kr. 24.888	kr. 8.369
årets resultat	kr. 17.691	kr. 32.549
balance	kr. 42.579	kr. 40.918
Status		
<u>Aktiver</u>		
Nordea	kr. 293.773	kr. 243.534
Tilgodehavende kontingent	kr. 0	kr. 0
<u>Aktiver i alt</u>	kr. 293.773	kr. 243.534
<u>Passiver</u>		
Skyldige poster	kr. 0	kr. 0
Egenkapital		
Egenkapital 01.01.2017	kr. 276.083	kr. 201.111
Årets driftsresultat	kr. 17.691	kr. 32.549
Egenkapital 31.12.2017	kr. 293.773	kr. 243.534
<u>Passiver i alt</u>	kr. 293.773	kr. 243.534

Regnskabet er udarbejdet af kasserer Pia Vium Strandridder.

Frihed skaber fællesskab

Af Peter Bendix Pedersen, formand for Dansk Friskoleforening

Det er vanskeligt at formulere en entydig forståelse af frihed. For friheden er kompliceret og kompleks, og vores forståelse af frihed afhænger både af vores erfaringer med friheden, og hvordan fællesskabet giver plads til friheden i en tid, hvor frihed både bruges og misbruges.

Frihed hører til det at være menneske. Det har til alle tider betydet noget for mennesker, altid gjort sig gældende for menneskers indbyrdes forhold og relation, været en del af den kritiske stemme, fordi det anviser, at noget kan være anderledes eller være sagt på en anden måde. Det sker fordi vi mennesker er spontane, uforudsigelige, nysgerrige – ikke fordi det er ensbetydende med frihed, men fordi det er en forudsætning for frihed.

Det lyder besnærende tæt på forståelsen af humanismen, der respekterer det enkelte menneskes ret til udvikling i frihed og moralsk ansvarlighed, med idealer for livsførelse, dannelse, værdighed, storsind, tolerance og uafhængighed af ydre autoriteter.

Det giver følelsen af, at have frihed til noget – til at realisere de drømme vi har og taler om.

Den følelse er vi afhængige af, og er nødvendig i vores søgen efter mening og mål. Her opstår engagement og ansvar. Det er den følelse, der driver os afsted, fordi der er noget, vi gerne vil.

Fællesskabet garanterer friheden for den enkelte

Men der er også noget vi gerne vil være fri for. Noget vi ønsker at frigøre os fra: ufriheden. Det er nemt at finde eksempler i historien, hvor kampe for frihed, oprør mod despoter og undertrykkere har været intense og forbundet med store tab, død og ødelæggelse.

Her er håbet brændende og motivet klart i kampen for friheden, men desværre er der alvorligt mange eksempler på, at den vundne frihed ofte også medfører ny ufrihed. Godt nok er frihedens muligheder åbnet, men ofte afløses de af illusioner. Vi ser det i Sydafrika, hvor håbløsheden og uligheden råder, i

mellemøstlige lande, hvor en krig er afløst af nye krige, det arabiske forår, Ukraine, i frigørelsesprocesserne efter muren fald, frigørelsen fra imperialisterne. Der er eksempler nok.

Lang tid i ufrihed betyder, at friheden er ukendt i sit væsen. Der er ikke garanti for, at en frigørelsesproces medfører frihed, og der kan være risiko for, at håbet og bestræbelserne om frihed kvæler friheden allerede inden friheden er vundet.

Efter frigørelsen skal friheden vindes, og kender man ikke friheden først, så er der meget at bygge op, før man kan bevare og udbygge friheden.

At være fri *til* noget kan tolkes som absolut frihed til at gøre, det man vil; mens at være fri *fra* noget forbindes med en instans (fx staten), der kan give frihed fra overgreb. Friheden er nødvendig for mennesker, men frihedens gyldighed bekræftes i fællesskabet med andre mennesker. Eller det enkelte menneske bærer friheden, men fællesskabet garanterer friheden for alle.

Det er den garanti, der giver mennesker mulighed for at gå egne veje, mod sin egen lykke, så længe det ikke går ud over andre eller berøver dem den samme frihed. Når fællesskabet garanterer friheden, gives vi samtidig en frihed fra magt, vilkårlighed og overgreb.

Når vi taler om at leve i frihed, er det derfor et helt centralt element, at der er et retfærdigt retssystem.

Frihed og forpligtigelse hører sammen

Det er derfor afgørende vigtigt at finde balancepunktet mellem det, vi er frie til, og det vi er frie fra. Det punkt er helt afhængig af vores frisind – at vi rummer den, der står et andet sted end der, hvor jeg selv er forankret. Heri opstår forpligtigelsen: at vi søger efter sandheden, at vi har vilje til at forstå hinanden og det vi har interesse for, at vi kan rumme hinandens forskelligheder og modsatrettede synspunkter, at vi kan indrette os fredeligt og fordrageligt med hinanden. Frihed og forpligtigelse hører uløseligt sammen. Friheden kan bruges til at ytre sig om det grundlæggende ved at være menneske. Det vil sige, at vi kan forpligte os på religiøse, ideologiske, pædagogiske eller etiske overbevisninger, fordi ægte overbevisning kun kan tilegnes i frihed. At forpligte sig fremmer samtidig det enkelte menneskes identitet, men også fællesskabets mangfoldighed. Det er åndsfrihed.

Forskellige og modstridende overbevisninger kan kun mødes og modsiges i gensidig respekt, og dermed bliver det et værn ikke alene mod ensretning og

monopolisering, men også mod en egentlig omstyrning af samfundet, fordi det at udtrykke sig kritisk modvirker onde hensigter mod fællesskabet.

Frihed bliver en forudsætning, og benytter vi ikke friheden så bliver det frihed på skrømt, frihed for sjov, frihed uden alvor. Friheden er altså håbefuld, og lader vi hånt om friheden på grund af frygt, så mister vi fællesskabet og hinanden. Uden frihed forsvinder initiativet, og så bliver friheden et tomt instrument, der kan bruges til at indrette systemer for fællesskab.

Friheden hører menneskelivet til. Derfor er skolen, kirken, foreningen, biblioteket, forsamlingshuset, hvad enten det er offentlige eller frie institutioner, nødvendige og forpligtede stemmer i den altid pågående samtale om det at være menneske i et samfund.

Det handler altså om oplysning, dannelse, undervisning, forkyndelse, fællesskab, og friheden bliver dermed både moralsk og politisk.

Så snart det bliver politisk, opstår der nemt en række dilemmaer og konflikter. Hvem tager ansvar for borgernes sundhed, sikkerhed i trafikken, indholdsplaner i skoler, prædikanters tale og folks klædedragt? Her kolliderer individet og fællesskabet - eller staten, som jeg tidligere ellers har udnævnt til at være den instans, der sikrer friheden mod overgreb. Friheden udlevet i sin rene form skal henvise staten til alene at sikre den enkeltes frie deltagelse i det folkelige liv - altså være tjener for folket. Men politisk formuleres behovet for at løse særlige samfundsopgaver, som alle kan være velbegrundede og åbenlyse, og som ikke nødvendigvis kan overlades til individet.

Den strengt ideologiske tilgang må være et enten eller (og for tiden vil det sandsynligvis være en neoliberal tilgang), mens den pragmatiske tilgang må være at identificere, hvilke samfundsopgaver der er, og hvordan disse kan løses fælles af både folket og staten (og det vil sandsynligvis være et partnerskab mellem det statslige og det frivillige).

De frie kredse skal være midt i samfundet

De frie kredse - de frie skoler, frie menigheder, foreninger, oplysningsforbund - er forpligtede på friheden. Det kommer til udtryk i de overbevisninger, værdier og menneskesyn, som beskrives i formål og vises i mødet mellem mennesker. Det sigter mod dannelsen af det oplyste og myndige menneske, der kan tage ansvar for eget liv i fællesskabet med andre, men også kan bidrage, erkende og forholde sig kritisk og analyserende til samfundet og dets udvikling.

I en global tid forandres og udfordres samfund og fællesskaber. Nye værdier, nye anskuelser og nye synspunkter kommer frem. Det kræver ekstra bevågenhed og årvågenhed, og det kræver nysgerrighed for at forstå det.

Vi – de frie kredse – skal være midt i samfundet, og pege på det værdimæssige indhold frem for det snæversynede og indforståede. Vi skal være i stand til at fastholde et perspektiv, der har en historisk rod, der kan anvise vejen til beslutninger såvel nutiden som i fremtiden.

Vi må ikke ignorere, at der i tiden er kræfter, der i påstået kamp for friheden netop indskrænker friheden gennem forbud og begrænsninger. Vi er nødt til at tale midt i mod de argumenter, der er båret af frygt for kulturelle, religiøse og etniske forskelle.

Der kan være brug for at sætte foden ned, men det må ske i respekt for såvel gældende menneske- og frihedsrettigheder, som i principperne om retsstaten. Vi er fælles om den politiske forståelse af frihed og ret, mens kultur og værdier kan skille os ad. Sådan er forskellen på holdninger og handlinger.

Vi skal tale ud fra håbet, og vi skal være optaget af det, vi er til for: undervisning, uddannelse, dannelse, åndsfrihed, oplysning, samtale, identitet og samvær. Vi skal være os selv, vi skal se helheder, tale barnets og forældrenes sag, udøve kritik, tale ufriheden i mod.

Det kræver mod – mod til at være forskellig, være kritisk, eksperimentere og afprøve nye veje. Det kræver solidaritet, for kun i det spejl, kan der opnås rimelighed og lighed, og ud af det springer storsindet – den hjælpsomhed, venlighed og opmærksomhed, som bør kendetegne et fællesskab.

Og det kræver tillid, fordi det styrker vores forventninger til hinanden om pålidelighed og redelighed. Vi skal ikke bevare fællesskab, men skabe fællesskab.

Det kræver, at vi er endnu mere tydelige på, hvorfor vi har friheden, hvordan vi bruger friheden, og hvad vi gør med friheden. Og vi må stå sammen – for vi kan mere sammen end hver for sig!

GRUNDTVIGSKE VALG- OG FRIMENIGHEDER I DANMARK - tilsluttet *Foreningen af Grundtvigske Valg- og Frimenigheder*.

Ændringer og opdateringer justeres løbende på hjemmesiden www.friegrundtvigske.dk.

Kontakt annegretepilgaard@gmail.com

VALGMENIGHEDER

AULUM-VINDING-VIND www.avv-valgmenighed.dk Oprettet 1922 Medlemstal: 445

Formand: Carsten Bjerrum, Fuglsangvej 2, 7500 Holstebro. Tlf. 97430220.

Mail: carstenbjerrum@mail.dk

Forretningsfører: Harald Nielsen, Søndermarken 11, 7490 Aulum. Tlf. 23824053

Mail: hnaulum@fiberpost.dk

Kasserer: Mariane Andersen, Agerfeldvej 10, 7550 Sørvad

Præst (2013): Ronald Risvig, Holstebrovej 9, 7490 Aulum, Tlf. 97472413

Mail: ronald-risvig@hotmail.com

BALLE www.balle-valgmenighed.dk Oprettet 1885 Medlemstal: 233

Formand: Else Sandahl Pedersen, Sødovervej 50, 7182 Bredsted. Tlf. 75881024/61547124

Mail: Else.sandahl.pedersen@skolekom.dk

Kasserer: Niels Anton Palmelund Poulsen, Runddelen 18, Øster Starup, 6040 Egtved. Tlf.

81113238. Mail: Nielspalmelund@gmail.com

Præst (2018): Uffe Espelund Klausen, Ballevej 41, 7182 Bredsten. Tlf. 26361947

Mail: nesualk@post.tele.dk

BERING www.beringvalgmenighed.dk Oprettet 1876 Medlemstal: 170

Formand: Lars A. Christensen, Grøfthøjparken 157 G, 3 tv., 8260 Viby. Tlf.: 60887650

Mail: lars.christensen0611@gmail.com

Kasserer: Else Marie Pedersen, Ustrupvej 18, 8660 Skanderborg. Tlf. 86522972

Mail: kasserer@beringvalgmenighed.dk

Præst (2013): Margrethe Barfoed, Torshøjvænget 15, 8361 Hasselager. Tlf. 86928878

Mail: mbarfoed@gmail.com

BØVLING www.boevlingvalgmenighed.dk Oprettet 1875 Medlemstal: 662

Formand: Joan Flansmose Trelborg, Brogårdvej 36, 7650 Bøvling . Tlf. 97885251

Mail: formand@boevlingvalgmenighed.dk

Kasserer: Else-Marie Pedersen, Fårevej 130, 7650 Bøvlingbjerg. Tlf. 97885492

Mail: kasserer@boevlingvalgmenighed.dk

Præst (2013), Marianne Nørgaard Gyldenkærne, Præstevangen 1, 7650 Bøvlingbjerg.

Tlf. 97885650 Mail: praest@boevlingvalgmenighed.dk

FREDERIKSBORG www.frederiksborgvalgmenighed.dk Oprettet 1909 Medlemstal: 21

Formand: Ida Lykke Bang, Stenvænget 15, Gadevang, 3400 Hillerød. Tlf. 48266512

Mail: bangogbang@mail.dk

Kasserer: Niels Jørgen Heick, Allékredsen 12, 4300 Hillerød. Tlf. 48251646

Mail: niboheick@webspeed.dk

Præst: Jan Ulrik Dyrkjøb, Kræmmervej 10, 3100 Hornbæk. Tlf. 51230014

Mail: jukd@gmail.com

GJELLERUP www.h-g-valgmenighed.dk Oprettet 1904 Medlemstal: 489

Formand: Karen Marie Holm, Søndermarken 6, Hammerum, 7400 Herning.

Tlf. 25145271 Mail: karenmarie@holm.mail.dk

Kasserer: Per Stamp Lambæk, Klokkeshøj 54, Gjellerup, 7400 Herning, Tlf. 20235210

Mail: mail@byggefirmaet-lambaek.dk

Forretningsfører: Birgitte Götze, Østergade 57, 7430 Ikast. Tlf.97208712

Mail: birgittegotze@privat.dk

Præst (1998) (*fælles med Herning Valgmenighed*): Morten Kvist, Nørre Alle 21, 7400

Herning. Tlf. 97120652 Mail: hgv@post.tele.dk

HAVREBJERG www.hoeve-havrebjerg.dk Oprettet 1904 Medlemstal: 102

Formand: Henning Ipsen, Lærketofte 12, 4281 Gørlev. Tlf. 56484277

Mail: ipsenhh@gmail.com

Kasserer: Helga Ipsen, Lærketofte 12, 4281 Gørlev. Tlf. 55484277

Præst (2013) (*fælles med Høve Valgmenighed*): Nana Hauge, Sorø Landevej 306, 4261

Dalmoose, Tlf.58186542 Mail: haugenana@hotmail.com

HERNING www.h-g-valgmenighed.dk Oprettet 1904 Medlemstal: 503

Formand: Laura Jepsen, Webersvej 20, 7400 Herning. Tlf. 23712257

Mail: jepsen.laura@gmail.com

Kasserer: Heine Bøgild, Engbjerg 156, 7400 Herning. Tlf. 25242000

Mail: heineboegild@fiberpost.dk

Forretningsfører: Grethe Nielsen, Tlf. 30690335

Mail: grethe.nielsen@herningvalgmenighed.dk

Præst (1998) (*fælles med Gjellerup Valgmenighed*): Morten Kvist, Nørre Alle 21, 7400

Herning. Tlf. 97120652 Mail: hgv@post.tele.dk

HOLSTEBRO www.holstebrovalgmenighed.dk Oprettet 1883 Medlemstal: 1275

Formand: Karen Bjerre Madsen, Sundevedsgade 20, 7500 Holstebro. Tlf.97424890

Mail: karen.bjerre.madsen@mail.dk

Kasserer: Asger Brodersen, Ågade 9, 7500 Holstebro, Tlf.97411838

Mail: asger.brodersen@skolekom.dk

Forretningsfører: Harald Nielsen, Søndermarken 11, 7490 Aulum, Tlf.23824053

Mail: hnaulum@fiberpost.dk

Præst: Peter Hedegaard, Valmuevej 57, 7500 Holstebro, tlf. 23678822

Mail: phedegaard@gmail.com og

Margrethe Dahlerup Koch, V. Strandsbjerg 32, 6950 Ringkøbing, Tlf.21143658

Mail: mdkoch@mail.dk

HØVE www.hoeve-havrebjerg.dk Oprettet 1879 Medlemstal: 329

Formand: Lars Westh, Erdrup Enghave 2, 4242 Boeslunde, tlf. 58188561 [Mail?](#)

Kasserer: Aslaug Bugge, Ærtebjergvej 18, Tjæreby, 4230 Skælskør. Tlf.58141020

Mail: aslaug@buggeclausen.dk

Præst (2013) *fælles med Havrebjerg Valgmenighed*: Nana Hauge, Sorø Landevej 306, 4261

Dalmoose, Tlf.58186542 Mail: haugenana@hotmail.com

KERTEMINDE DALBY www.kdvalgmenighed.dk Oprettet 1868 Medlemstal: 471

Formand: Inge Napor, Andekæret 190, 5300 Kerteminde. Tlf. 24433635

Mail: ravneberg2@stofanet.dk

Forretningsfører: Karl Andersen, Fiskergade 48, 5300 Kerteminde. Tlf. 65323315,

Mail: karlandersen@mail.tele.dk

Præst (2016): Anders Lundbeck, Skolegade 30, 5300 Kerteminde, Tlf. 65321108/40383068,

Mail: anderslundbeck@gmail.com

KJELLERUP OG OMEGNS www.kjellerupvalgmenighed.dk Oprettet 1917 Medlemstal: 377

Formand: Anette Skorstengaard, Illervej 16, 8620 Kjellerup. Tlf. 21417666

Mail: fam.skorstengaard@gmail.com

Kasserer: Mette Møller Nielsen, Mausingvej 20, 8620 Kjellerup. Tlf.: 86886789

Mail: mmn@fibermail.dk

Forretningsfører: Kirsten Christensen, N. P. Hansens Vej 9, 8840 Rødkærsbro.

Tlf. 22 28 88 00, Mail kirstenc@kikiaccount.dk

Præst (2016): Johan Christian Nord, Kirkebakken 13, 8620 Kjellerup, 28609120,

Mail: johan.chr.nord@gmail.com

KLIM - HANNÆS www.klimvalgmenighed.dk Oprettet 1883 Medlemstal: 373

Formand: Lotte Lolk, Arupvej 38, 7742 Vesløs - Telefon: 30624556

Mail: lotte.lolk@mail.dk

Kasserer: Grethe Thomsen, Bryggerivej 18, 9460 Brovst. Tlf. 98238433

Mail: glynget@gmail.com

Præst: Annelise Søndengaard Lild Strand, Oddevej 65, Klim, 9690 Fjerritslev. Tlf. 98225214

Mail: klimhannaesvalgmenighed@gmail.com

KØBENHAVNS www.kvvv.dk Oprettet 1890 Medlemstal: 78

Formand: Jens Hestbech, Gl.Kongevej 19,3. 1610 København V. Tlf. 31907597

Mail: jens.hestbech@gmail.com

Forretningsfører: Ejvind Lynning, Maglestien 10, 2860 Søborg. Tlf.39698253

Mail: ejvind@hayslynning.dk

Præst (2005) (*fælles med Vartov Valgmenighed*): Niels Grønkjær, Løngangstræde 24.2, 1468

København K. Tlf. 33133031 Mail: ng@kvvv.dk

LEMVIG OG OMEGNS www.lemvigvalgmenighed.dk Oprettet 1883 Medlemstal: 511

Formand: Daniel Eiler, Østerbrogade 33, 7620 Lemvig. Tlf. 97889788 Mail: bodilogdaniel@gmail.com

Kasserer: Bjarne Tonsberg, Alahärmavej 13, 7620 Lemvig. Tlf. 40210484

Forretningsfører: Birgitte Steensgaard, Ballegårdvænget 32, 7620 Lemvig. Tlf.: 61140244
Mail: post@lemvigvalgmenighed.dk

Præst: Hans Nørkjær, Kirkevej 4, 7620 Lemvig. Tlf. 97820052/41170909,
Mail: praest@lemvigvalgmenighed.dk

MELLERUP www.mellerupvalgmenighed.dk Oprettet 1890 Medlemstal: 113

Formand: Ellen Mønsted Larsen, Fjordbakken 19, Mellerup, 8930 Randers NØ Tlf. 86441818
Mail: emoenstedlarsen@gmail.com

Kasserer: Lone Beider Olesen, Tingvej 17, Lindbjerg, 8930 Randers NØ, Tlf. 60715901,
Mail: lone.beider@gmail.com

Præst: Jens Ø Simonsen, Sandagervej 26, Assentoft 8960 Randers SØ, Tlf.: 40324203
Email: oehrberg@live.com

NORDDJURSLANDS norddjurslands-valgmenighed.dk Oprettet 1948 Medlemstal: 501

Formand: Kirsten Madsen, Solhøj 4, Vivild, 8961 Allingåbro tlf.: 21704703

Mail: kirstenvivild@hotmail.com

Kasserer: Kis Ruby Tlf. 21246675 Mail: kisr@mail.dk

Præst (2017): Signe Riis Helbo, Søndermarksvej 43, 8961 Allingåbro. Tlf.86486003/23679413
Mail: mail@norddjurslands-valgmenighed.dk

Hjælpepræst: Torben Scherff Sørensen, Nordkystvejen 23, 8961 Allingåbro, Tlf. 29401949
Mail: scherff@dadlnet.dk

ODDER www.oddervalgmenighed.dk Oprettet 1886 Medlemstal: 108

Formand: Jane Erritzøe, Østergade 18, 8300 Odder. Tlf. 60546569

Mail: jane.erritzoe@gmail.com

Kasserer: Ann Poulsen Kontor: Rørthvej 34, 8300 Odder. Tlf. 86560074
Mail: kassereren@oddervalgmenighed.dk

Præst (2015): Kirsten Høg, Bøgevangen 34, 8740 Brædstrup. Tlf. 29844868
Mail: kirstenhoeg8740@gmail.com

ODENSE www.odensevalgmenighed.dk Oprettet 1883 Medlemstal: 580

Formand: Anne Grete Pilgaard, Skovbrynet 17, 5260 Odense S. Tlf. 61410052

Mail: odense.valgmenighed@gmail.com

Forretningsfører: Lone Rosager Poulsen, Edelsmindevej 11, 5700 Svendborg. Tlf. 22169861,
Mail: mail@rosagerregnskab.dk

Præst: (2004) Inger Hjuler Bergeon, Finsens Allé 25, 5230 Odense M. Tlf. 66125705.
Mail: jhb@km.dk

OSTED www.ostedvalgmenighed.dk Oprettet 1924 Medlemstal: 350

Formand: Ove Korsgaard, Valorevej 59, 4130 Viby, Tlf.26166788 Mail: ove@dpu.dk

Kasserer: Ib Algot Nielsen, Lejrevej 84, 4320 Lejre. Tlf. 21193719 Mail: ib.algot@mail.dk

Præst (2002): Laura Lundager Jensen, Langetofte 1, Osted, 4000 Roskilde. Tlf. 23318311
Mail: luje@phmetropol.dk

RYSLINGE www.ryvm.dk Oprettet 1865 Medlemstal: 737

Formand: Asbjørn Nyholt, 5772 Kværndrup, Tlf. 40209613 Mail: an@nyholt.dk

Kasserer: Lena Schmidt, Krokusvej 10, 5750 Ringe. Tlf. 62622572

Mail: Ryslinge.Valgmenighed@5750.dk

Præst (2015): Malene Rask Aastrup, Præstegården, Aaskovvej 2, 5856 Ryslinge.

Tlf.: 62671073, Mobil 2830 5332, Mail: maa@ryvm.dk

SKANDERUP www.skanderup-valgmenighed.dk Oprettet 1910 Medlemstal: 250

Formand: Jens Simonsen, Vargårdevej 80, 6094 Hejls, Tlf. 20940695

Mail: vargaarde@outlook.com

Kasserer: Johan Helms, Østergårdsvej 6, Hjarup, 6580 Vamdrup. Tlf. 41784120,

Mail: helms@profibermail.dk

Præst (2012): Axel Jessen, Kastanie Allé 47, Skanderup, 6640 Lunderskov. Tlf. 7559 4089/

6018 1699, Mail: skanderupvalgmenighed@gmail.com

STEVNS www.stevns-valgmenighed.dk Oprettet 1884 Medlemstal: 140

Formand: Hans Dalgaard, Storemarksvej 22, 4673 Rødvig Stevns. Tlf. 56506684

Mail: hans@dalgaard.biz

Kasserer: Peter B. Olsen, Tokkerupvej 7, 4640 Fakse. Tlf. 22500142

Mail: stevnsvalgmenighedkasserer@hotmail.com

Præst (2007): Aksel Bording, Thorsvænge 30, 4673 Rødvig, Stevns. Tlf. 23822208

Mail: ak.bording@gmail.com

SDR. NÆRÅ www.valgmenigheden.dk Oprettet 1874 Medlemstal: 1232

Formand: Lis Rosager Møldrup, Kløvervej 37, 5792 Årslev, Tlf. 51563324

Mail: lis.moldrup@gmail.com

Kasserer: Else Rasmussen, Smedebakken 21, Tarup, 5792 Årslev. Tlf. 65972301,

Mail: kasseren@valgmenigheden.dk

Præst (2012): Ina Balle Aagaard, Stationsvej 171, Sdr. Nærå, 5792 Årslev. Tlf. 65991102

Mail: ina@valgmenigheden.dk

UBBERUP www.ubberupvalgmenighed.dk Oprettet 1873 Medlemstal: 556

Formand: Steen Gammelby, Ellekærvej 10, Bastrup, 4400 Kalundborg. Tlf.

40413347 Mail: dsgammelby@outlook.dk

Kasserer: Lonny Sørensen, Rugtvedvej 10, 4470 Svebølle. Tlf. 59294052

Mail: rugtvedvej@email.dk

Præst (2012): Anna Blemmer Monrad, Tingvejen 47, 4400 Kalundborg. Tlf.: 59507008

Mail: ubberupvalgmenighed@mail.dk

VALLEKILDE www.vallekilde-valgmenighed.dk Oprettet 1882 Medlemstal: 457

Formand: Berit Hansen, Lupinvej 14, 4470 Svebølle. Tlf. 24612604

Mail: berit.s.hansen@skolekom.dk

Kasserer: Jytte Gynther, Kirkestien 4, Vallekilde, 4534 Hørve. Tlf. 59656683

Mail: jyttegy@mail.dk

Præst (1992): Janne Christiane Sulkjær, Triersvej 4, Vallekilde, 4534 Hørve. Tlf. 59656580

Mail: mail@vallekilde-valgmenighed.dk

VARTOV www.kvvv.dk Oprettet 1920 Medlemstal: 498

Formand: Vibeke Hein, Kongevejen 467 B, 2840 Holte, Tlf. 20198990

Mail: vibekehein@gmail.com

Forretningsfører: Kurt Gotfredsen, Opnæsgård 57, 1.th, 2970 Hørsholm. Tlf. 31956372,

Mail: kurt.gotfredsen@webspeed.dk

Præst (2005) (*fælles med Københavns Valgmenighed*): Niels Grønkjær, Løngangstræde 24,2
1468 København K. Tlf. 33133031 Mail: ng@kvvv.dk

VEJSTRUP www.vejstrupvalgmenighed.dk Oprettet 1874/75 Medlemstal: 456

Formand: Lone Arntzen, Albjergvej 47, 5883 Oure. Tlf. 62281638/40255382

Mail: lonearntzen@gmail.com

Forretningsfører: Lone Rosager Poulsen, Edelsmindevej 11, 5700 Svendborg. Tlf. 22169861 eft. kl. 16

Mail: mail@rosagerregnskab.dk

Præst (2009): Anders Carlsson, Landevejen 65, 5882 Vejstrup. Tlf. 62281081/40475919

Mail: vejstrupvalgmenighed@mail.dk

VRÅ www.vraavalgmenighed.dk Oprettet 1900. Medlemstal: 334

Formand: Mette Ottosen Stougaard, Tlf. 50981300 Mail: mette@kingovej3.dk

Kasserer: Flemming Trinskjær, 9760 Vrå tlf.: xxxxxxxx Mail: vvm.kasserer@gmail.com

Præst (2000): Lene Graarup, Vestergade 41, 9760 Vrå. Tlf. 98981277

Mail: lene@vraahojkskole.dk

FRIMENIGHEDER

BOVLUND www.bovlundfrimenighed.dk Oprettet 1879 Medlemstal: 249

Formand: Birthe Schmidt, Bovlundbjergvej 31, 6535 Branderup. Tlf. 74835191

Mail: 3jbn@ofir.dk

Kasserer: Lasse Bergholdt, Buen 10, 6541 Bevtøft. Tlf. 74514149 Mail: buen10@gmail.com

Præst (1992): Sten Kaalø, Bovlund Bjergvej 23, 6535 Branderup. Tlf. 28715143

Mail: stenkaaloe@hotmail.com

FARSØ-TRÆNGSTRUP www.tr-f-frimenigheder.dk Oprettet 1888 Medlemstal: 68

Formand: Per G. Pedersen, Havrevangen 15, 9640 Farsø. Tlf. 98631258 Mail:

bjergvang@get2net.dk

Kasserer: Bente Høj Jensen, Nyrupvej 8, 9600 Aars. Tlf. 22261937 Mail: bhj@aars.dk

Præst: henvendelse til Ole Beck, Trængstrupvej 99, 9541 Suldrup, Tlf. 98653230

Mail: ole@becks.dk

HUNDBORG Oprettet 1893 Medlemstal: 25

Formand: Ole Andersen, Hundborgvej 72, 7700 Thisted. Tlf. 20515543

Kasserer: Anne Louise Haack Olsen, Todbølvej 13, 7752 Snedsted. 97934606

Præst (1998): Kurt Viggo Andersen, Lyngbyvej 53, 7755 Bedsted Thy. Tlf. 24641460

Mail: kurtvandersen@mail.dk

MORSØ www.morsoefrimenighed.dk Oprettet 1871 Medlemstal: 1233

Formand: Jens Riis, Østerhaven 29, Bjergby, 7950 Erslev, tlf. 97740040

Mail: jr-musik@get2net.dk,

Kasserer: Mogens Foldager, Burhøjvej 4, Bjergby, 7950 Erslev, tlf. 30646593,

Mail: morsoefrimenighed@gmail.com

Præst: Ole Kobbegaard, Præstbrovej 347, Øster Jølby 7950 Erslev, Tlf. 97741014/51565550

Mail: olekobbegaard@gmail.com

Hjælpepræst: Peter Haandsbæk Jensen, Grønlandsvej 2, 7700 Thisted,

Mail: plutovej@gmail.com, tlf. 4243 0957

RYSLINGE www.ryslingefrimenighed.dk Oprettet 1865 Medlemstal: 500

Formand: Knud Rasmussen, Sandagervej 7a, 5854 Gislev, Tlf.: 62291542

Mail: formanden@ryslingefrimenighed.dk

Forretningsfører: Lone Rosager Poulsen, Edelsmindevej 11, 5700 Svendborg. Tlf. 22169861,

Mail: mail@rosagerregnskab.dk

Præst (2003): Mikkel Crone Nielsen, "Kirkely", Gråbjergvej 4, 5856 Ryslinge. Tlf. 62671095

Mail: mikkelcrone@hotmail.com

RØDDING www.roeddingfrimenighed.dk Oprettet 1874 Medlemstal: 808

Formand: Birgitte Pallesen, Kongeåvejen 40, 6600 Vejen. Tlf.: 23388166 Mail: bp@s-g-i.dk

Forretningsfører: Pia Strandridder, Københovedvej 51, 6630 Rødding, 26750427,

Mail: roeddingfrimenighed@gmail.com

Præst: (2007) Mette Geil, Kirkebakken 2, 6630 Rødding. Tlf. 74841117

Mail: mail@mettegeil.dk

THORSTED Oprettet 1883 Medlemstal: 92

Formand: Grethe Kirk, Åvænget 4, 7700 Thisted. Tlf.: 97971015 Mail: grethekirk@ofir.dk

Kasserer: Kisser Bjerregård, Lars Kjærsvej 20, 7700 Thisted Tlf. 97977414 Mail:

Kisser@kinesiologi.dk

Præst (2009): Peter Haandsbæk Jensen, Grønlandsvej 2, 7700 Thisted. Tlf: 42430957

Mail: plutovej@gmail.com

ÅGÅRD www.aagaardfrimenighed.dk Oprettet 1887 Medlemstal: 382

Formand: Per Nedergaard Rasmussen, Elme Allé 9, Vester Nebel, 6040 Egtved, tlf. 20663028

Mail: per.nedergaard.rasmussen@dgi.dk

Forretningsfører: Lasse Bergholdt, Buen 10, 6541 Bevtoft. Tlf. 74841129

Mail: buen10@gmail.com

Præst (1997): Henrik Jensen, Kirkebakken 6, Ågård, 6040 Egtved. Tlf. 51269490

Mail: jambo@post8.tele.dk

FORENINGENS BESTYRELSE

Formand: Laura Lundager Jensen, Langetofte 1, Osted, 4000 Roskilde, Tlf. 46497311
Mail: luje@phmetropol.dk

Næstformand: Ina Balle Aagaard, Stationsvej 171, Sdr. Nærå, 5792 Årslev. Tlf. 65991102
Mail: ina@valgmenigheden.dk

Kasserer: Pia Strandridder, Københovedvej 51, 6630 Rødding, 26750427,
Mail: roeddingfrimenighed@gmail.com

Redaktør af hjemmeside og årsskrift: Anne Grete Pilgaard, Skovbrynet 17, 5260 Odense S.
Tlf. 61410052 Mail: odense.valgmenighed@gmail.com

Johan Christian Nord, Kirkebakken 13, 8620 Kjellerup, 28609120,
Mail: johan.chr.nord@gmail.com

SUPPLEANTER

Sjælland: Lisbeth Andreasen, Ubberup Valgmenighed

Tingvejen 35, 4400 Kalundborg. Tlf. 40787173, Mail: Lisbeth.andreasen@email.dk

Fyn: Lone Vestergaard, Ryslinge Frimenighed, , Mail:

Jylland: Morten Kvist, Nørre Alle 21, 7400 Herning. Tlf. 97120652 Mail: hgv@post.tele.dk

REVISORER

Revisor: Anders Lundsgaard, Poppelvej 35, 5230 Odense M. Tlf. 20428085

Suppleant: Mogens Foldager, Burhøjvej 4, Bjergby, 7950 Erslev, tlf. 30646593

Revisor Orlovskasse: Anders Lundsgaard, Poppelvej 35, 5230 Odense M. Tlf. 20428085

Suppleant: Mogens Foldager, Burhøjvej 4, Bjergby, 7950 Erslev, tlf. 30646593

Foreningen af Grundtvigske Valg- og Frimenigheder. Årsskrift 2018
Redaktør: Anne Grete Pilgaard (ansv.) Tryk: Trykteam. Svendborg.

Kommende årsmøder:

2019 Sdr. Nærå Valgmenighed

2020 Bovlund Frimenighed

2021 Ubberup Valgmenighed